

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențe sunt a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Episole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înșapăză.

INSETIUMILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garnond — și timbru de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Uniformitatea în biserică.

II.

Din un bun și salutarui principiu au purces oamenii conduși de binele și prosperarea bisericii, și astăzi s-au convins și děnii că curățirea limbei s'a prefăcut în anarchie. Procesul a fost de tot natural și altă soarte nici că se putea prejice currentului pus în mișcare cu mult zel — putem dice entuziasm chiar. S'a dat signalul din partea omelior competenți — dicem competenți, căci în Blașiu revizuirea cărților bisericesc s'a făcut prin o comisiune compusă din bărbați erudiți. Această comisiune a cioplit într-o cădănsă a creduții de consult și posibil de astădată. Lucrul însă nu s'a terminat aici, și am putea dice că acesta fă numai începutul. Pe urma comisiunii tot cantorul de pesante s'a creduț și indreptățit și chemat, dar totodată și competent la novisari care de care mai cu coarne. Astfel fă posibil să ajungem la stadiul în care ne aflăm astăzi, și pe care dacă vrem să fim cu posibilitățile trebue să-l numim anarchic.

Curentul s'a introdus și la noi însă de oameni nechamați și la început cu sfială, căci se scie că archiereii nostri în ortodoxismul lor sunt mai conservativi și în multă uniformitate și unitatea în biserică. Început mai radical s'a făcut aici în centrul, și la noi abaterea dela uniformitate s'a pus și pe teren dogmatic.

Înainte de a tracta această parte a vederilor noastre trebuie să ne clarificăm bine punctul de măncare, ca să nu fim și să nu putem fi rău interpretăți și rău înțeleși.

Admitem ori ce părere pe terenul literaturei noastre bisericesc. Scienza ca sciună pentru oamenii de sciună și are prețul seu și nime nu va fi contra scrutarilor minței omenești și a speculațiunii filosofiei moderne ajutate în mod însemnat de progresul sciințelor reale.

Modificare în cărțile bisericesc, în cărțile simbolice și cele scolare, încât ele ating biserică, nu poate se face decât numai biserică. Pentru aceea după părerea noastră este mare greșală că în biserică și scoala găsim spre întrebunțare cărți parte facute cu specula și pline de erori, parte cu modificări în cărțile simbolice ale bisericei noastre.

Sunt o sumă de cărți folosite de poporul nostru ca cărți bisericesc — cărți de rangăciune, de cărți biserica nici cunoștință nu va fi având. Aceste cărți sunt un fel de articlu de căstig și noi scim din pruncia noastră în câte rătăciri duc asemenea

cărți pe oameni. Între acestea vom aminti „Visul Maicei Preceștei” și „Epistolia” sau „cartea cădută din ceriu.” Această din urmă descrie riurile de foc și ghilțul de spădurătoare cu așa de vii colori, încât bietului cetitoriu i se urcă sângele în cap.

Venim la „Acaftiste” și „Ochtoich.” Ambele sunt cărți liturgice, și ar trebui să apară sub auspiciole bisericii. Vedem însă că asemenea cărți se vând în toate dilele de tērg în Sibiu, piata mică, apoi la tipografia Closius, și cu ele se face mare căstig.

Norocul nostru a fost că până acumă în Sibiu am avut numai o tipografie românească și oamenii geschäftului erau legați de această tipografie. Nu stăm așa însă astăzi și ușor ne putem trezi și din aceasta parte cu negoț de cărți rituale pe contul bisericei.

Mergem cu un pas mai departe. Asemenea cărți vedem să de di la elevii din seminariul nostru și un asemenea „octoich” până eri alătări era permanent în strana dreaptă din biserică din Sibiu — ceteate.

Dacă lovesc acestea în uniformitate, și cumă ele lovesc nu incapse indoială, apoi lovesc în adever unele cărți folosite în scoalele noastre populare, și introdu-se ca cărți scolare paremi-se fără autorisarea consistoriului, ca singurul organ competent.

Spre pildă vom aminti catechismul prelucrat după fericitul Moise Tomă de dnul protopresbiter Simion Popescu. În această carte domnul Popescu a introdus a III-a încheietură din simbolul credinței după vederile Domniei Sale desvoltate în cartea „Pnevma” etc.

Această carte a domnului Popescu e lucrată cu studiu mult, zel mare, și ea ar merita o mai mare atenție din partea profesorilor nostri de teologie și a oamenilor de sciună. Aceste păreri ale noastre însă nu ne împedescă de a condamna cetezanța domnului Popescu, cu care Dsa ca partea a III din simbolul credinței în catechismul citat tipăresc verbiile dsale și nu ceea ce crede biserică. Este vorba de disciplina bisericească, și cât timp biserică va susține una, și domnul Popescu ca om al sciunăi alta, simbolul credinței va fi să se publică în cărți scolare, destinate pentru junimea noastră, în cuprinsul susținut de biserică. Pe acest teren biserică este autoritate, chiar și când sciună ar fi constatat rătăcirea ei.

Am mai observat schimbări volnice în unele cărți liturgice. Spre exemplu la cetarea Evangeliului să tipărit pentru preot: „Cu înțelepciune . . . să ascultăm Sânta Evangeliu” etc. Apoi înainte de începerea Evangeliului provocarea la popor: „să luăm aminte.”

bine aranjate diarele noastre naționale; „Gazeta Transilvaniei”, „Telegr. Rom.” „Luminătorul”, „Românul” din București, „Conversari literare” din Iassy. Cu deosebită curiositate cercai se aflu și „Tribuna”, înse acel organ nou înființat de curând, nu se afla printre celelalte. „Tribuna” după cum m'am informat mai târziu, nu este prenumerată de casina din Orăștie. Orăștenii cum se vede așteaptă să vadă proba de foc a pasivistilor de fasonul cel mai nou și ca unii ce au fost radicali pasivisti dela început nu se incredă așa ușor în orice apariție improvizată. Si dacă sunt bine informat grosul inteligenții din oraș și dimprejur se află cu simpatiile sale în tabera Gazetei și va mai trece multă apă pe Mureș în jos până ce-i va succede „Tribunei” să facă concurență serioasă acestor simpatii puternice.

După ce frunderiu în pripă foile ce le aflai ca să vin în curent cu noutățile cărții, am eşit să facă văzând că Români din Orăștie au înființat o casină, care cu timpul se va desvolta în proporție cu gustul de cetare al publicului, dacă nu o va ajunge soartea fatală de a peri înainte de vreme, cum s'au întîmplat cu multe întreprinderi de ale noastre.

După această distracție în casină am eşit la stradă să văd multimea de public ce se învârtă pe dinaintea hotelului așteptând să vadă oaspeți străini.

La 26 Februarie a. c. după prânz la trei oare în biserică noastră din Sibiu-Suburbul de jos mare mulțime de oameni imbrăcați în haine de dolu dau unei venerabile matroane cele din urmă semne de stimă pre pămînt. Cu această ocazie unul dintre preoții slugitorii ne cetăț Evangelia, și el se adresă către popor în persoana a două din plural; „Se ascultați!” și „Se luăți aminte!”

Nu ne vom întreba cum este mai bine, ci cum prescrie biserică. În casul acesta de așa fi doctor dela toate universitățile din Germania și de ar fi în capul meu toată sciună din lume, cât timp sunt în biserică, și biserică mai are disciplină, părările mele individuale le voi susține pe calea sa, și neautoritate nu le voi predica poporului credincios.

Biserica din România a decis retipărirea cărților bisericesc. Dumnezeul părinților nostri va da minte și simț patriotic bărbatilor chamați la aceasta lucrare delicată și de mare importanță pentru biserică românească. Verdictul bisericei din România va afila resunet și la noi, și vom face după cum ne va erta critica stare în care ne aflăm cu procesul limbei românești.

Noi avem temeri fundate că limba din cărțile bisericesc în România se va reforma radical, după cum adeca junele și vigurosul stat român în toate direcțiunile au introdus reforme radicale nu într-o potrivite cu gradul de cultură și firea poporului român. Temerea noastră se bazează pe direcția luată de literatura bisericească din România, care în multe privințe ne însuflă serioase îngrijiri. Așa radicalismul în limba bisericească introdus de P. Melchizedec și anachronismul propriu domnului Enăceanu, care nici Sibiul nu scie unde zace, și totuși face istorie bisericească pentru români ortodocși. Si acești doi bărbați conduc destinele literaturii bisericesc în România.

Scuala din Iași are mare rolă aici, și noi credem că veleitățile politice de aici nu vor eschide binefăcătoarea influență a scoalei din Iași la revisuirea cărților bisericesc în România.

Trecem la ornamentele din biserică sau cu biserică vorbind „la podoaba casei Domnului”.

Revista politică.

Dieta Croației este în activitate și Starcevianii au ajuns la culmea misiunii lor în fațea scandalurilor. În ședința de Mercuri Dr. Starcevici a început a espune adevărurile în forma drastică cunoscută, și președintul i-a detras cuvântul. Dieta la

De acestia însă erau puțini până către ameașii. Fiind timpul cam rece și posomorit, oaspeți cum se vede și-au amânat plecarea.

Până a sosi trenul dela 4 oare d. a. am dat un rotogol prin piață să me întâlnesc cu oaspeți sosiți. Îndată ce me apropiai de piață ved pe dd. vpr. Bologa, G. Bariț și pe domnul Dr. Tincu preumblându-se pe pardosala cea rea a piaței. Deși înaintau cu un aer solemn și în pas grav — se vedea că erau pătrunși de însemnătatea cărora festive ce le așteptau. Me credeu pe un moment transportat în anii de mărire națională de 1861—63, și când vădui cele trei figuri preumblându-se în atitudine atât de gravă mi se părea că togma urcă treptele către Reichsrath sau spre cabinetul lui Anton Schmerling. Ce amintire dulce într'un timp amar! Acele vremi de mândrie națională, de entuziasme nemărginit, de prosperitate materială și spirituală pentru Români din Transilvania, au trecut ca un vis fericit și generația de aici abia scie ce satisfacție simția bătrâni nostri când se vedură deodată într'o dietă românească.

Omul, care și are rădecinile sale într'un trecut strălucit, cu greu se impacă cu starea de aici. Așa îmi umblă și mie. Ca unul ce am crescut sub nemți și mi place a conveni cu bărbații din timpul, când o sistemă politică favoritoare impopulase academia de drepturi din Sibiu cu juristi și mai târziu

FOITA.

Suveniri și impresiuni dela Asociațione.

(Urmare.)

Omul când din intențiplare sau cu scop se află pe vre-o căteva dile în locul, unde și-a petrecut o parte din tinerețele sale, este răpit de forța reminiscențelor din trecut astfel că abia poate să-și pună în rând lucrurile petrecute. Într-o asemenea stare me aflam și eu. La tot pasul noue suveniri 'mi înveseleau inima și-mi însemnau mintea. Chiar și relele ce le suferisem în viață se prefăcuseră în curgerea vremei în amintiri plăcute.

Inaintând cuprins de suvenirile cărora trecute pe strădele rău pardosite ale Orăștiei începu să me grăbesc spre centrele, unde se așteptau cu mult neastămpăr să se reunescă oaspeții Asociaționei. La otelul numit „Stefan Széchenyi” era multă viață, multă lume, multă alergare în dreapta și în stânga. Aici avea să se țină petrecerile: concertul și balul și era lucrul firesc că oamenii se aflau în mare activitate. Întrând în apartamentele din jos ale hotelului vedui odaia, menită pentru casina română. Îndată cucerită să ved ce jurnale împodobesc această casină. Pe o masă elegantă rotundă, se aflau

eschis dela ședințe pentru 6 dile. El însă tare în resoluționea sa de a remânea la locul seu, nu s'a susținut. În cele din urmă fu scos afară cu gendarmii.

Scandalul provocat făcând mare sensație și nu va fi fără urmări pentru dieta croată.

Regele României este oaspele regelui Milan și diarele din acest incident fac tel de fel de conjecturi politice. Fapt este că deocamdată influența Rusiei se pare a fi paralizată în peninsula balcanică, și că Austro-Ungaria câștigă teren pe căi ce merge.

Călătoria regelui Carol se comentează cu apropierea României de Austro-Ungaria-Germania. Noi ne bucurăm din inimă că putem constata aceasta scire imbucurătoare, și trăim în credință, că raportul dintre statul nostru și România va contribui la ameliorarea sorței noastre, care începe să devină tot mai nesuportabilă.

Scirea despre întîlnirea celor trei împărați se susține cu multă tenacitate. După versiunea cea mai autentică, țarul Alecsandru al III cu începutul lunii lui Septembrie va veni la Varsavia, de acolo se va dispune asupra locului unde se va întîlni cu împăratul Germaniei și al nostru.

Între Franția și China a erupt resboiu formal și flotta francesă a și nimicit o mare parte din vasele de răsboiu ale Chinei. Dintre discuțiile diplomatice mai puternică se pare a fi resonarea tunului. Se vede că ultima rație este cea mai cu minte în incurcăturile cu China.

Parlamentul Belguilui este teatrul unor scene de tot interesante. Se desbate modificarea legii actuale pentru instrucționea publică. Sdrobitoare fă vorbirea fostului ministru president Frère-Orban, care a susținut legea liberală actuală contra uneltilor ultramontane.

Esempul Belguilui poate servi de bună doctrină multora. Ultramontanismul chiar și în statele cele mai libere calcă în picioare progresele spiritului modern îndată ce poate pune mâna pe putere.

Lacrime patriotice-confesionale.

"Gazeta Transilvaniei" începe să se îmbrăca în obiceiurile ei haine de sărbătoare, și cauță cu luminarea ocasiunea să bată cu ori ce preț în capul bisericii noastre.

Mare dragoste au frații dela Gazetă pentru biserică noastră. Se vede că de dragul ortodocșiei nu și mai încap în pele. Așa d. e. nu este ocasiune nelăsată, când poate lovi în Sibiu, tot din dragoste confesională, trecând ca în sbor preste celealte diocese românesci.

În numărul de Joia trecută "Gazeta Transilvaniei" reproduce după "Luminătorul" nisice văierări de tot murdare la adresa capului bisericii noastre din incidentul amănării consistoriului metropolitan dela 20 August pe alt termin. Escelenția Sa Domnului arhiepiscop și metropolit al nostru tocmai pe acest timp este la Arad spre a aduce Maiestății Sale gloriosului nostru împărat și rege omagiele bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania. Un act de loialitate acesta față cu sacra persona a Maiestății Sale și a casei domnitoare, și fica cea mai tinéră a diaristicei noastre are special interes să degradeze această manifestație de

loialitate la "cerșitorie." Da, căci din mila lui Dumnezeu în fruntea bisericii se află actualul arhiepiscop și aceasta ajunge la toate și pentru toate.

Noi credeam că am trecut preste neplăcerile provenite din animositați și ură personale. Credeam că ne-au ajuns căte am avut în special cu frații dela Gazetă, căci cu ceilalți colegi dela presa ortodoxă scim cum stăm. Durere ne-am înșelat.

Deocamdată înnecăm durerea în pept, și luăm la notiță cele scrise. Materialul se adună, și vrem să ne descarcăm sarcina de odată la timpul, când nu ne va mai fi permis să răbdăm.

Corespondențe particulare

ale "Telegrafului Roman."

Cohalm, 16 August 1884. Dle Redactor! În fine dreptatea ești biruitoare. Lupta noastră cu sasii în afacerea pășunitalui n'a fost zadarnică. Ministrul convins de nedreptele și absurdurile pretensiuni să-sesci nimicesce prin hotărîrea de sub Nr. 41624 atât conclusul reprezentanței comunale din Cohalm cât și hotărîrea congregațunei comitatense, despre cari la timpul meu făcusem arătare. De astă dată însă se vede că înaltul ministeriu se plătisise cu atâtea șicane ale sasilor din Cohalm, căci spune verde că corpul reprezentativ n'are dreptul de a regula pășunital locuitorilor.

Lupta a fost crâncenă, căci din ambele părți s'au întrebuințat toate mijloacele posibile pentru reușită. Contrarii nostri s'au luptat pentru a ne ruina punând stăvila singurului isvor de căstig al românilor, iar noi ne-am luptat pentru asigurarea acelui isvor, nu numai pentru Români din Cohalm, dar din cercul întreg.

După cum poate a-ți vădut din diarul "Tageblatt" din Sibiu Nr. 3241 din August, sasii din toate comunele cercului nostru așteptau cu mare dor rezolvarea causei noastre, care fiind în favorul sasilor s'ar fi adoptat de toate comunele, în detrimentul biților conlocutori români.

Pe cătă bucurie a provocat hotărîrea aceasta la ai nostri, pe atâtă consternare și întristare a făcut între sasii, cari ne mai având altă cale acum își vor lua refugiu la camera deputaților. Aci prin organul alesului lor vor interpela pe Ministrul în aplicarea legei comunale, căci dic ei, ministrul nu scie aplica legea.

Această cestiune am mai amintit-o într-o corespondență de ale mele și ea a fost una din condițiile principale puse deputatului cercului nostru. Vom vedea ce va iubi, dar tot odată avem firma convingere că va păti-o tocmai ca membrul congregațunei care atinsese acest punct, și își și primise plata.

Orașul nostru pare a fi ursit de soarte să fie tot în vrășbă. Nu ne scăpăm de una și dăm preste alta. Dar lupta e viață, și fără luptă nu e viață.

In 3 August st. n. s'a făcut în comuna noastră alegerea de primar Români s'au abținut dela alegere și au protestat. Corespondentul lui "Tageblatt" nu scie (?) motivele și de aceea îmi iau libertatea de a i le spune.

S'a publicat alegerea pe diua de 28 Iulie st. nou, după regulă cu 8 dile înainte.

După un prânz frugal am mai dat un rotogol prin strădele cele mai cercetate, încă puțini oaspeți am întîlnit. Credeam că trenul de după ameazi me va despăgubi, însă și cu acest tren au sosit puțini. Între acestia era însă simpaticul și mult iubit nostru profesor de cântări domnul George Dima.

Publicul de aici îl așteptase cu mare neastemper și nerăbdare.

Dl Dima a devenit un personaj de stimă și iubire generală pentru Români și numai astfel se poate explica entuziasmul cu care a fost primit din toate părțile la sosire.

Corul din Orestie care avea să se producă la concertul din diua următoare, voia să vadă pe dibaciul măestru și să primească unele povești necesare încă înainte de producțione. Domnul Dima după ce s'a restaurat puțin în casa ospitală a lui Tincu unde i era designat cortelul, a și cercetat corul cu ocazia probei. Despre cor voiu vorbi la alt loc acum me restrințează să observ că diua de 16 August au trecut cu pregătiri, cu întimpinări de oaspeți, cu incortelarea și cu alte lucruri obicinuite.

Seara a fost o intrunire amicabilă în hotelul național, unde s'au adunat oaspeții săi în această zi spre a petrece împreună vre-o căteva ore ferice, cum numai revederea ni le poate oferi.

(Va urma.)

In 27 Iulie la 7 oare seara tam nesam se audă că alegerea nu se va ține în 28.

In 30 Iulie se publică de nou că alegerea se va ține în 3 August st. n., terminul legal de 8 dile lipsea.

In 3 August la 4 oare seara se intrunesc alegătorii în sala alegătorii unde avea să se facă candidația conform §. 78 art. XVIII din 1871, sub președinția pretorelui §. 72 citata lege.

Așa trebuie purces, dar eată cum s'a făcut:

Fără nici un motiv legal pretorele nu face alegerea în diua de 28 Iulie. Densul sub pretezat a fi primit o depesă dela vice-comite pleacă la Sighișoara, unde vice-comitele nu scia nimic despre chemarea pretorelui. Corespondentul diarului săesc într-o corespondență din 5 sau 6 August, ceară a atribuției manopera aceasta în spinarea românilor, și se chiar convorbiră membrii oficiului comunal a face un asalt contra unui individ de aci, foarte iubit de sasi, anume Lungu.

Pretorele basându-se pe §. 72 art. XVIII din 1871 dicea că numai densul poate presida alegerea. Acel §. însă dice că în absență să poate conduce alegerea substitutul seu numit de municipiu de mai nainte.

Oare vice-pretorele nu este substitutul legal al pretorelui?! El nu e numit de municipiu?! N'a fost ales el oare pe aceeași cale ca vice-comitele, pretorele și toți funcționarii administrativi?

Trec la 3 August. La 3 oare seara se deschide ședința și spre marea mirare a alegătorilor se citesc trei candidați. Când și unde s'a făcut candidația, căci după lege ea se face în fața pretorelui, care însă e președinte numai după ce a deschis ședința? Așa se întrebă alegătorii. Cerând unul dintre preoții nostri cuvântul spre a protesta contra procedurii, i s'a interdis, "Voi aveți să cereți numai aclamație sau votașie alta: nu!" respunse pretorele.

Două din trei părți ale alegătorilor părăsiră atunci plin de indignație sala și protestără alegerea făcută în lipsa lor, prin aclamație. Corespondentul lui "Tageblatt" chiar a cerut aclamația, era de făță bietul și tot nu scie ce s'a întâmplat la alegere!!

Români protestează pe motivele:

1. Că fără nici o cauza legală s'a oprit alegerea făcută pe diua de 28 Iulie;
2. Că nu s'a observat terminul legal de 8 dile, conf. §. 50 art. XVIII ex 1871;
3. Că candidația s'a făcut la întuneric, și nu după regula practicată și inscrisă în lege;
4. Că alesul primar este înrudit d'aproape cu notarul comunal;
5. Că alesul primar este în legătură cu comuna conform alin. b. § 36, art. XVIII din 1871.

Recursul înmânat vice-comitelui a fost rezolvat, în urma justificării pretorelui, întărindu-se alegerea.

Hotărârea vice comitelui de sub Nro 7082—84 citează, după justificare §§ 35, 41 și 53, art. XVIII din 1871, despre cari noi nu ne-am plâns, apoi tot din citatul art. de lege §§ 72, 73, 76, 78, 79, 80 și 85, prin cari acuzatul a voit să se scuse.

Despre § 72 am vorbit. Să vedem acum cum citează dl. vice-comite § 85.

§ 85 dice, că locurile devenite definitiv vacante se împlinesc pe calea prescrisă la restaurație.

Dar ce § prescrie calea ce trebuie urmată la restaurație?

Acel § se pare că nu l'a citit d. Vice-comite sau n'a vrut să-l cetească!

La restaurație se aplică stipulațiunile § 50, tocmai acela pe care ne-am basat noi. Cererea noastră de a se nullifica alegerea a fost basată pe lege și numai călcând legea ni s'a putut respinge recursul.

Raportul de justificare al pretorelui nu-l posedem încă, cu toate acestea scu și că el justifică motivul nostru relativ la § 36 alinea b. și deci și aci s'a ocolit legea.

O alegere sub astfel de condiții ar fi trebuit nimică și credem a și obține o rezoluție în sensul acesta dela instanțele superioare. Până atunci trebuie să suferim pe deplina dreptate.

Judece acum și domnii dela "Tageblatt" după adevărată stare a lucrurilor, au drept conlocutori nostri a se plângă lumei contra Românilor? oare cer Români alt ceva de către legalitate și dreptate? Nu cer decât ce după lege li se cuvine. Dnii dela "Tageblatt" însă nu scu cine vrea să domniască în Cohalm. Nisice ignoranți, cari nu scu alta decât să atifice ură între locuitori. Nisice incapabili, cari basați pre sprințul și aprobarea unor tineri fără judecată proprie cred a avea dreptul să fie și să spânzure, fără ca victimile să poată cere ajutor.

Trăim împreună și am fi fericiti chiar lipsind căteva finți prăpădite dintre noi. Ca concetătenii Sasii și Români s'ar înțelege bine, dacă spiritul ră-

viață publică cu amplioați înalți români. Pe atunci era altă lume — românul începea să fi om dela consilier în sus și domnișoarele noastre cele mai multe încă erau însuflate de asemenea idei. Astăzi însă toate s'au schimbat — Cum? Nu me întrebă! Nu e de lipsă, se ve spun, căci simțim pas de pas asupriri preste asupriri.

Indată me rapădiu cătră ilustri și simpatici bărbați ce se apropie spre mine — o salutare cordială și me asociu și eu largă denșii. Discuția se înverteea prelungă obiectul dilei și eu m'am ferit ca de foc să ating coarda dureroasă a timpurilor de odinoară. Me temeam de vibrațiile acestei coarde delicate și de acea m'am mărginit și eu prelungă obiectul discuției. În cugetul meu însă eu eram când în dieta Transilvaniei când în Rechestrath din Viena.

Dar convenirile în grupe sunt scurte — omul trebuie să țină cont și de drepturile altor oaspeți. M'am departat spre a merge la prânz și a comodisa puțin.

Am intrat cu placere în hotel național, credând că e un hotel român, însă îndată m'am convins, că și în Orăștie conceptul național e redus numai la naționala domnitoare. Nu ne folosesc nimic — că noi Români suntem majoritatea imensă a poporului pe acest teritoriu. Legea constată faptul altmirea decum este.

al închipuiților ar înceta cu îșcoadele. Tot așa și ca națiuni ei ar suporta cu mai mare ușurință greutățile, când ar trăi în pace.

Silviu.

Raportul

comitetului Asociației transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, despre activitatea sa în timpul dela adunarea generală din Deș, adecă dela 1 Septembrie 1882 până la 31 Decembrie 1883.

Onoareta adunare generală! Urmând conclusului adus în ședința a II-a a adunării generale dela Deș din 1882, p. prot. 33, prin care s'a stabilit anul solar ca an de gestiune al Asociației comitetul își ia voia a prezenta onoratei adunări generale, întrunite în orașul Orăștie în conformitate cu dispozițiunea statutelor din §. 32 g, următorul raport despre activitatea sa în periodul dela adunare generală din Deș din anul 1882, până la 31 Decembrie 1883.

De oare-ce însă unele cestiuni mai importante, rezolvite de comitet în ședințele anului curent, cari prin urmare ar fi să fie cuprinse numai în raportul despre anul curent, care e a se prezenta adunării generale din 1885, — sunt de natură a reclama o decisiune mai grabnică prin conlusul adunării generale prezente, comitetul își permite ale aduce și pe aceste în legătură cu raportul asupra gestiunei anului trecut, înaintea adunării generale din anul acesta.

I.

In periodul dela adunarea generală din Deș, până la 31 Decembrie 1883 comitetul a ținut 29 ședințe. Atât în ședințele până la adunarea generală din Brașov, cât și în ședințele următoare după aceasta adunare, care reconstituind comitetul prin nouă alegere, n'a făcut schimbare în conducerea comiteului, prisidiul l'a purtat vice-președintele Iacob Bologa, fiind președintul Timoteiu Cipariu, parte prin depărțarea locului, parte prin starea senătății debilitate, impedeat a conduce însuși afacerile Asociației. Amintind la acest loc despre conducerea comitetului Asociației, nu putem trece cu vederea a aduce la cunoștință onoratei adunării, că alegerea de president al Asociației făcută la adunarea generală din Brașov în persoana lui preposit metropolitan Timoteiu Cipariu, și de vice-president în persoana lui consiliar aulic în pensiune Iacob Bologa, a obținut aprobația mai înaltă prin resoluție inaltului ministeriu de interne de dto 15 Noemvrie 1883, Nr. 65,973.

In legătură cu aceste ne permitem a aduce la cunoștință, că, în 16/28 Iunie 1433 sârbându-se din partea archidiecesei gr. ort. prin parastas solemnă în Rășinari a 10-a aniversare a încreșterii din viață a neuitatului arhiepiscop și metropolit Andrei baron de Șaguna, comitetul având în vedere că, mult regretatul repausat a fost unul din intemeietorii Asociației transilvane și primul ei president, și-a ținut de a sa datorință a aduce umbrei repausatului omagiile sale prin presentare corporativă la acea solemnitate și prin depunerea unei cununi în numele Asociației, pe mormânt.

Aici va fi locul să ve aducem la cunoștință două schimbări ce s'a făcut în decursul anului 1883 cu privire la comitet, una dia motiv că ea și are reflecții sau în rațiociniul ce se prezintă onoratei adunării generale, alta din motiv că reclamă o dispoziție nouă a acesteia. Schimbarea cea dintâi a privesc localul comitetului Asociației. Devenind adecaț Asociația proprietă de casă, comitetul s'a mutat cu cancelaria, cu cassa, și cu biblioteca din localul închiriat de până aci, în locul stabil din casa proprie a Asociației, pentru care mutare au fost de trebuință unele reparaturi și adaptări. Schimbarea a două s'a făcut în funcționarii Asociației. Anumit dl căpitan C. Stezar, cassar al Asociației până la adunarea generală din Brașov, declinând dela sine onorul de a mai fi ales și pe viitor în aceasta funcție, făcând la reconstruirea comitetului, ales controlor. Resignând însă din cauza multelor sale ocupări și din cauza bătrânețelor la noua funcție, comitetul a făcut necesitată în grădiniță mod provizor afacerile controlorului, prin substituirea în aceasta funcție a membrului I. St. Șulut; on. adunare generală va binevoi dar a dispune la timp seu de cele trebuințe prin o nouă alegere. În ședințele sale comitetul a făcut dispozițiunile pentru punerea în lucrare a conluselor adunării generale și a rezolvat curențile intrate.

Înălțată în primele ședințe după adunarea generală s'a făcut pașii necesari pentru distribuirea sumelor votate în bugetul pro 1882/83. Anumit stipendiile și ajutoarele, ce se foloseau de persoane, cari n'a servinit cursul învestiturei și au dovedit progres multămitoare, s'a lăsat și pe viitoru în folosirea lor, ear pentru stipendiile vacante s'a escris,

concurs conferindu-se persoanelor al căror nume se cuprinde în lista alăturată /.

Consultând această listă, în comparație cu bugetul votat pro 1882/83. Ve vezi convinge, că la unele stipendii și anumit la un stipendiu pentru ascultătoare de pedagogie, la un stipendiu dintre cele menite pentru ascultători la scoala agronomică din Cluj-Mănăstur și la două stipendii menite cu preferință pentru tineri din munții Apuseni, cari ar voi a înveța o meserie mai perfectionată în lemn, — nu se află în consemnase induse numele persoanelor, cari ar fi obținut aceste stipendii. Cauza este, la cele amintite mai întâi că nu s'a aflat concurenți deplini calificați pentru a li se confere stipendiul, la cele din urmă, că, adunarea generală din Deș, care cu abatere dela propunerea comitetului, a susținut pentru conferire restricționarea de o preferință a tinerilor din munții Apuseni, a trecut cu vederea la votarea bugetului pro 1882/83 a inducând poziția celor două stipendii, pre cari comitetul le omisese în proiectul său de buget prezentat adunării generale. Astfel comitetul voind a executa conlusul adunării, n'a aflat în buget poziția trebuințioasă.

Dintre stipendiile conferite unul, dat unui farmacist, s'a sistat în decursul anului, după ce comitetul a primit nefavorabile raporturi despre purtarea morală a tinerei, căruia se conferise stipendiul între ajutoarele pentru meserii, nu se află induse în consemnarea anului 1883, ajutoarele conferite în alți ani din partea societății „Transilvania.“ Aceasta din motivul, că în urma unor indigetări primite dela societate în cauza regulării unor afaceri financiare, conferiri nove s'a sistat până la altă disposiție. Urmând în decursul anului 1883 regularea afacerilor financiare, conferirea de nou a urmat să se face în anul 1884.

Cu placere constatăm, că observarea comitetului cuprinsă în raportul prezentat adunării generale din Deș, în privința stăruinței elementului român în crearea unei clase de mijloc, nu s'a desmințit prin desvoltarea ulterioră a lucrurilor, din contră numărul cel însemnat de concurenți din toate părțile ţării la ajutoarele menite pentru învețătorii de meserii și sodali, dovedesc, că elementul român merge progresând în aceasta direcție salutară.

Afără de stipendii și ajutoare pentru meseriași și scoale, comitetul, neputând oferi mâna de ajutoriu în cadrul bugetului votat, a votat unor studenți, pentru înlesnirea continuării studiilor, unele împrumuturi, cu îndatorirea ale respăti la timp potrivit. Ear pentru datorile mai vechi de această narură, comitetul a făcut, și cu succes pașii necesari pentru incassare.

Conclusul adunării generale din Brașov în privința administrării intr'una a fondurilor Asociației, în privința computării taxelor și a trimiterii foaei, s'a pus în lucrare în decursul anului 1883.

Conclusul cu privire la remasul lui Avram Iancu, nu s'a putut executa întocmai lipsind raportul final al advocatului plenipotențial în această afacere, ear conclusul adunării generale cu privire la repetirea cererei pentru întărire alegerei de membri a domilor: Dr. C. Davila, Alecsandru Davila, Gr. M. Lahovari, I. Popescu, N. Nicorescu, și Teodor Burada, cari sunt sudiți ai regatului învecinat România, deși executat de comitet, n'a avut rezultatul dorit, de oare-ce în ministeriu nu s'a aflat motivat a se abate dela decisiunea sa negativă anterioră.

Conclusul adunării generale din Brașov în cauza edificării unui edificiu scolar și a înființării scoalei suprioră de fete căt mai curând, chiar până la adunarea generală prezentă, nu s'a putut executa întocmai.

(Va urma.)

Mulțumită publică.

Pentru loteria aranjată de Reuniunea femeilor române din Sibiu au mai intrat următoarele obiecte:

Dna Lucreția Olariu 2 țesături pentru perină.

Dna Petronella Cornea n. Misici 1 vas de flori și 4 merunțuri de porcellan, 1 pantof țătoriu de orologiu.

Dna Ana Popa 1 corfă pentru prăjitură.

Dșoara Hersilia Toma 1 inel pentru servite brodat.

Prin dna Iulia Ranta (colectantă):

Dna Iulia Silaș 1 sterghiu.

Dșoara Elena Pavel 1 corfă și o perină pentru ace.

Dșoara Laura Ranta 1 corfă.

Dșoara Elena Silaș 1 păreche de ciorapi.

Dna Anna Gall (colectantă) 1 cojoc 1 zadie.

Dna Johana Balossu 1 sterghiu.

Dna Auna Ivașcu 1 sterghiu.

Dna Iosefa Ciura 1 sterghiu.

Dna Elisabeta Danciu 1 sterghiu.

Dna Iulia Rus 1 sterghiu.

Dșoara Netti Gall 1 acoperitoriu de pâne, 1 perină pentru ace, 1 tassă de harass.

Dșoara Eugenia Ciura, 1 perină pentru ace.

Junel Ioniția Gall, 1 peatră cu cristal.

Dșoara Lucreția Adamovici, 1 corfă pentru biletă, 1 servet de pâne.

Dșoara Aurelia Adamovici, 1. corfă de bilete.

Dșoara Maria Adamovici, un papuc de orologiu.

Dlu Dionisiu Adamovici paroch gr. or. 1 stușă de aur.

Dna Cornelia Cirlea n. Bassiota, 1 curătoriu de ghete, 1 trăgătoriu de ghete cu broderie.

Dșoara Aurelia Petco 1 acoperitoriu de lampă.

Dșoara Olivia Petco, 2 tave de lină pentru lampă.

Dna Maria Cutean, 2 entre-deux croșetate pentru perini.

Pentru bunăvoie arătată față cu scoala noastră comitetul le exprimă pe calea aceasta adâncă sa mulțumită.

Varietăți.

* (Personal). Escelenția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul cu trenul pe Joi seara a plecat la Arad însoțit de domnul director seminarial Ioan Hania spre a duce omagiele bisericei Maiestății Sale împăratului.

* (Oficiu divin). Eri 17 August fiind diua onomastică a Escelenției Sale Domnului Arhiepiscop și metropolit Miron Romanul în biserică din ceteate de aici s'a celebrat oficiul divin cu docșologie, pentru îndelungata viață și deplină sănătate a Escelenției Sale Domnului Arhiepiscop și metropolit.

Oficiul divin s'a celebrat de către dl protosincel Dr. Ilarion Pușcariu și dl asesor consistorial Zaharie Boiu.

Tot în acest sens ni se scrie din Seliște:

În 17 August 1884 în onoarea diula onomastice a Escelenției Sale Dlui arhiepiscop și metropolit, în biserică cea mare din Seliște s'a celebrat s. liturgie din partea preoților din loc pontificând Preonoratul D. protopresbiter Dr. Nicolau Maier.

* (Universitatea din Cluj). Diarele maghiare ne aduc scirea, că senatul universității din Cluj a propus de profesor suplent în locul dlui Dr. Silasy pe dl Gregoriu Moldovan inspector de scoale în comitatul Turda-Arieș.

Noi credeam că profesorii dela universitate sunt chemați a se ocupa cu știință. În casul concret noul profesor dl Moldovan va avea mare propune limba și literatura română.

Ne-am înșelat. Diariul guvernamental „Nemzet“ în numărul de Joia trecută ne dă următoarea programă: „Gregoriu Moldovan pe lângă aceea că este de naționalitate român mai este și aderent probat al ideei de stat unguresc, și el poate avea mare influență în convertirea viitoarei generații române pe teren mai corect și mai patriotic.

Eată problema domnul nou profesor la universitatea din Cluj.

Sermană știință! Ea sclavă a politicei în anul Domnului 1884!

* (Convocare). P. T. Domni Demetru Săcărea, paroch în Tălmăcel. 2. Ioan Predovic, paroch în Tălmăcel. 3. Emilian Cioran, paroch în Rășinari. 4. Coman Bacea, paroch în Poplaca. 5. Iacob Bologa cons. aulic. pens. 6. Visarion Roman, director de bancă. 7. Demetru Comşa, profesor în Sibiu. 8. Constantin Popoviciu, notar în Sadu. 9. Simeon Jancu, notar în Mohu. 10. Bucur Dancăș, primar. 11. Coman Hambăsan, proprietar. 12. Stan Marin, proprietar în Rășinari ca membri ai comitetului protopresbiteral sunt prin aceasta rugați a participa la ședința comitetului, ce se va ține Marți în 21 August (2 Septembrie), a. c. la 3 oare p. m. în locuința subsemnatului.

Obiecte:

1. Raportul protopresbiterului despre decursul și rezultatul esamenelor anuale.

2. Resoluția consistorială în cauza fondului protopresbiteral.

3. Curenții.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului. Sibiu 15 August 1884.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

(Mijloc de cură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsioni și de nervi le putem recomanda un metod renomit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minimul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6.; deci fiecare bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și multă și vor dobândi sănătatea, deși au desprăje de a o mai reavă. În casă dlui profesor toti cei ce suferă de nervi vor alege înălță linistită, căci lipsă de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din istor sigur, prejurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte estime Tractant și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detalia boala, Trebuie să mai observăm, că dă profesor Dr. Albert va pretinde onor numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Nr. 170. [831] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresc la scoalele confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului, se scrie concurs, cu termin până la 10 Septembrie st. v. a. c. și anumit:

1. Nucșoara, cu filia Mălaesci cu salariu anual de 260 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Ghelariu, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Rușior, cu salariu anual de 175 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Teliuc, cu salariu anual de 160 fl., cuartir și lemne.

Suplicile de concurs instruite în sensul prescrișilor legali, sunt să se astereze oficiului protopresbiteral subsemnat, până la terminul mai sus amintit.

Hățeg, la 9 August 1884.

Pentru comitetele parochiale oficiul protopresbiteral al Hațegului.

Ioan Rat,
protopresbiter.

Nr. 160. [830] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresc dela scoalele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termin până la 30 August a. c. st. v.

1. Panc-Seliște, cu salariu anual de 200 fl. solvindî în 4 rate trilunare anticipative, cuartir liber în edificiul scoalei și lemne necesarî de foc.

2. Rădulesti-Streogana, cu salariu anual de 200 fl. solvindî în 4 rate trilunare anticipative, cuartir liber în edificiul scoalei și lemne necesarî de foc.

3. Lapugiu superior, cu salariu anual de 300 fl. solvindî în 4 rate trilunare anticipative, cuartir liber în edificiul scoalei și lemne necesarî de foc; — apoi pentru serviciul de cantor căte 40 crucei dela înmormîntarea oamenilor bărăni și 20 cr. la pruncii.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au a-si astere suplicile lor instruite conform legilor în vigoare, la subscrîsul oficiu până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral al tractului Dobrei.

H. Dobra la 7 August 1884.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 276. [818] 3—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu § 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhieclesan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Cohalmului.

Fiiitorul protopresbiter fîi va avea reședință în Cohalm ca în centrul protopresbiteratului și ca atare va fi totodată și paroch în Cohalm, după ce va deveni vacanță parochia, ce adi e ocupată.

Emolumentele impreunate cu acest post protopresbiteral sunt:

a) Venitele ordinari protopresbitali, care stau din ajutoriul de stat și din tacsele ce incurg pentru sedurile de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcții protopresbitali.

b) Venitele ordinari ale parochiei de clasa a III din Cohalm, după aceasta va deveni în vacanță.

La postul acesta pot concurge bărbați apti și bineemeritați pe terenul bisericesc și scolar; în special aceia: cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reali cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun esamene riguroșe de cuaificări sau cari după pregătirea indicată mai sus, au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamene de cuaificări înaintea comisionei esaminătoare a consistoriului arhieclesan.

Pot însă concurge și fără testimoniu de cuaificări profesorii de teologie și preotii chirtoniți înainte de introducerea esamenelor de cuaificări dăca în celelalte au cuaificării prescrise mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrisa cuaificării gimnasiale acei administratori protopresbitali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhieclesan (plenar) specială îndreptățire a acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-si astere suplicile concursuale la Ve-

nerabilul consistoriu arhieclesan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foia „Telegraful Roman” alăturând căte o tabelă de cuaificări, carea se conțin date exacte și speciale în următoarele rubrici; numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului; anii etății (anul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora); esamene de maturitate, doctorat și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora și esamenele de cuaificări); serviciile de până acumă pe terenul bisericesc și scolar (timpul, locul și categoria acelora); în fine cunoștința limbilor și alte reflecții. Datele din aceasta tabelă sunt de a se întări cu documente care să se adclădă în originali, precum: carte de botez, testimoniul scolastic și de maturitate, testimoniul teologic și de cuaificări, atestate de servicii bisericesci și eventualmente toate altfel de recomandări.

Cohalm, în 4 Iunie 1884.

Comitetul protopresbiteral al tractului Cohalmului:

președinte Nicolau D. Mircea, notar Ioan Berecan, adm. prot.

Nr. 320. [822] 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresc la scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate să se scrie concurs cu termin până la 25 August st. v. a. c.

1. Aciliu, cu salariu anual 200 fl., cuartir liber și lemnele trebuințioase.

2. Mag, cu salariu anual 200 fl. v. a., cuartir liber în edificiul scoalei și lemnele trebuințioase.

3. Alămor, cu salariu anual de 150 fl.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a-si astere suplicile lor instruite conform prescriptelor legii în vigoare la subscrîsul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Seliște 31 Iulie 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Seliștei.

Nr. 45. [820] 3—3
CONCURS.

Pentru reîntregirea în mod definitiv a postului de învățătoriu de clasa II-a dela scoala română greco-orientală din Cernatul Săcelelor, protopresbiteral I al Brașovului, se scrie concurs cu termin până la 26 August a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt 250 fl. v. a. cu prospect de a se ameliore după un an la 300 fl. v. a.

Dela concurenții se cere a legitima că au absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale și că au depus esamene de cuaificări învățătoresc precum și cel din limba maghiară.

Petitionile instruite cu mențiunile documentelor au a se astere până la terminul indicat prea-onoratului oficiu protopresbiteral I al Brașovului în Brașov.

Cernat, în 30 Iulie 1884.
În contelegeră cu domnul protopresbiter respectiv.

Comitetul parochial:
Georgiu Urdea.

Nr. 247. [824] 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la scoalele din următoarele comune în protopresbiteral Iliei se scrie concurs cu termin până la 31 August st. v. a. c.

1. Zam cu Tamășesci, salariu anual în bani gata 150 fl., 65 măsuri de cuciuruz în boabe 78 fl., 15 măsuri de grâu în boabe 30 fl., pentru 8 stângini lemne de foc 48 fl.

Computate toate la olaltă dau suma de 306 fl.

2. Sirbi, cu salariu anual de 300 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

3. Godinești cu Petrești, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber și lemne de foc de ajuns.

4. Furșoara, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

5. Tătăresci, cu salariu anual de 180 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

6. Certeșul de Jos, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

7. Almășel, cu salariu anual de 150 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

Reflectanții au a-si înainta concursurile instruite în regula până la terminul amintit

la adresa subsemnatului, documentând și aceea dacă posedă esamene din limba maghiară.

În suplicele concurenților se se amintește și impregurarea, dacă respectivul au mai concurat la vre un post învățătoresc și în care protopresbiteral?

Gurasada 4 August 1884.

Pentru comitetele parochiale.

Oficiul protopresbiteral al tractului Iliei.
Alesiu Olariu,
adminstr. ppresbiteral.

Nr. 371. [821] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala populară gr. or. din comuna Sângătin, protopresbiteral Mercurie, se deschide concurs cu terminul 25 August a. st. v.

Emolumente impreunate cu acest post sunt: 200 fl. v. a. plătibile în 3 rate egale și anume la 1-ma Novembrie a. c., 1 Ianuarie și 15 Maiu 1885; cuartir în edificiul scoalei și lemne de foc.

Concurenții și vor adresa cererile concursuale, instruite conform dispozițiilor legii oficiului protopresbiteral al tractului Mercurie în Mercurie.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului Mercurie.

Mercurea la 4 August 1884.

Ioan Droic,
protopresbiter.

Nr. 159. [829] 2—3

CONCURS

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresc la scoalele confesionale gr. or. din Jos semnatele comune bisericesci, protopresbiteral Cetății de peatra, se scrie concurs cu termin până în 8 Septembrie a. c.

1. Berința, cu salariu anual 200 fl. v. a., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de incăldit.

2. Funteșul Mare, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de incăldit.

3. Văleni, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de incăldit.

4. Feneate, cu salariu anual 160 fl. și lemne de incăldit.

5. Surduc-Capâlnic, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de incăldit.

Doritorii de a concura la vre-una din stațiunile sus atinse au a-si îndrepta cererile lor la subscrîsul inspectorat districtual până la terminul indicat, instruite conform prescrișilor stat. org. și norm. scol. din 1882. Cei ce vor dovedi desteritate în cultivarea grădinăritului vor fi preferați și remunerati — prin respectivul comitetul parochial.

Cărpiniș la 5 August 1884.

În contelegeră cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Sovrea,
protopresbiter.

Nr. 494. [828] 2—3

Prolungire de concurs.

După ce la 30 August 1884 s-a deschis concursul la scoala română greco-orientală din Cernatul Săcelelor, protopresbiteral I al Brașovului, se deschide concursul la 26 August a. c. st. v. până în 30 August 1884 lângă cari se mai adaugă Șulumberg și Șorcul-Mare, cu salare de căte 150 fl. din fondurile parochiilor și a poporului, lângă care cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa ori-care din stațiunile acestea să nu întârzie cu asternerea concurselor la subscrîsul oficiu protopresbiteral instruite conform legilor în vigoare.

Noerichiu, în 9 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Grigorie Maier,
adm. prot.

Nr. 4014. Scol. [836] 2—3

Prolungire de concurs.

Terminul asternerei cererilor concursuale la cele 10 stipendii din fundația Francisc-Iosefină, publicate sub Nr. 3334 Scol. (Nr. 89 și 90 ai „Telegrafului Roman”) pentru absolvenții de 4 clase gimnasiale, cari doresc să intră cu începutul proximului an scolar în seminarul Andreian spre ascultarea cursurilor pedagogice se prolungește până la 29 August st. v.

Dela consistoriul arhieclesei gr. or. române a Transilvaniei.

Nr. 415.

Edict.

Maria Baluț (Gutjou) legitima soția a lui Florea Șandru amândoi de religiunea gr. or. din Cineul-mare protopresbiteral Agniti, care și-a părăsit pe legitimul bărbat trecut de 7 ani, fără a se sci locul astărei ei, se citează prin aceasta, ca în termen de 3 luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra ei se va pertracta și decide și în absență ei.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita ca for matrimonial de I instanță. Noerich, în 30 Iuliu 1884.

Grigoriu Maier,

[826] 2—3